

ZARASŲ „SANTARVĖS“ PRADINĖS MOKYKLOS MOKYKLINIO AUTOBUSO NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Zarasų „Santarvės“ pradinės mokyklos mokinių vežimo mokykliniu autobusu tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Zarasų „Santarvės“ pradinei mokyklai patikėjimo teise priklausančio mokyklinio autobuso, skirto kaimuose toliau kaip 3 kilometrai nuo mokyklos gyvenančių mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas (toliau – mokiniai), vežimo mokykliniu autobusu tvarką, mokinių vežimą mokykliniais autobusais organizuojančių ir vykdančių asmenų funkcijas, pareigas ir atsakomybę.

2. Aprašo paskirtis – reglamentuoti mokinių vežimą mokykliniu autobusu, kad būtų užtikrintas tinkamas ir saugus mokinių vežimas į mokyklą ir atgal.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Mokyklinis autobusas** – geltonas vaikų vežimo skiriamaisiais ženklais paženklintas autobusas, kuriuo vežami mokiniai.

3.2. **Saviraiškos renginiai** – olimpiados, sporto, sveikatos ugdymo, meninės raiškos, turizmo, gamtos, techninės kūrybos ir kitų būrelių, studijų, klubų bei kiti papildomojo ugdymo renginiai, skirti meniniams, kalbiniais, sportiniams, moksliniams, technologiniams, socialiniams, ekonominiams ir kitokiems mokinių gebėjimams ugdyti.

3.3. **Pažintinė veikla** – viena iš neformaliojo vaikų švietimo formų, skirta skatinti vaikų ir jaunimo tautinį, pilietinį ir kultūrinį ugdymą, lankant socialinę-kultūrinę ir meninę vertę turinčius objektus.

3.4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Kelių eismo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Kelių eismo taisyklės).

4. Mokinių vežimą mokykliniu autobusu organizuoja direktoriaus pavaduotojas administracinei ir ūkinei veiklai kartu su direktoriumi.

5. Mokinių vežimas mokykliniu autobusu organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymu, Lietuvos Respublikos kelių transporto kodeksu, Kelių eismo taisyklėmis, Tipine mokyklinio autobuso vairuotojo darbo instrukcija ir Mokyklinio autobuso vairuotojo instruktavimo tvarka, patvirtintomis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2001 m. sausio 10 d. įsakymu Nr. 4 „Dėl Tipinės mokyklinio autobuso vairuotojo darbo instrukcijos ir Mokyklinio autobuso vairuotojo instruktavimo tvarkos tvirtinimo“ (toliau – Tipinė mokyklinio autobuso vairuotojo darbo instrukcija), ir atsižvelgiant į Mokinių vežimo organizavimo metodines rekomendacijas, kurioms pritarta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. ISAK-1778 „Dėl Mokinių vežimo organizavimo metodinių rekomendacijų“ (toliau – Mokinių vežimo organizavimo metodinės rekomendacijos).

6. Kvalifikaciniai ir elgesio reikalavimai mokyklinio autobuso vairuotojui nustatyti Tipinėje mokyklinio autobuso vairuotojo darbo instrukcijoje, Kelių eismo taisyklėse, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojų mokymo pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti ir kituose šią sritį reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

7. Mokyklinio autobuso techniniai ir žymėjimo reikalavimai atitinka reikalavimus, nustatytus Kelių eismo taisyklėse ir Mokyklinių autobusų ženklavimo įspėjamosiomis

mirksinčiomis oranžinėmis šviesomis reikalavimų apraše, patvirtintame Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2012 gegužės 31 d. įsakymu Nr. 2B-224 „Dėl Mokyklinių autobusų ženklavimo įspėjamosiomis mirksinčiomis oranžinėmis šviesomis reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

8. Mokyklinis autobusas įsigijamas, perduodamas arba nurašomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimais, Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimais, kitais teisės aktais.

II MOKYKLINIO AUTOBUSO NAUDOJIMAS

9. Mokyklinis autobusas naudojamas:

9.1. mokiniams, gyvenantiems toliau kaip 3 kilometrai nuo mokyklos, vežti į mokyklą ir atgal į namus pagal Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintą maršrutą;

9.2. vežti mokinius į (iš) rajono saviraiškos renginius (konkursai, olimpiados, varžybos ir kt.);

9.3. vežti mokinius į (iš) regiono ir respublikos saviraiškos renginius;

9.4. vežti mokinius į (iš) pažintinės veiklos renginius;

9.5. socialiniam pedagogui, klasių vadovams lankyti mokinius šeimose socialinėms problemoms spręsti;

9.6. vežti pedagogus į (iš) kvalifikacinius renginius;

9.7. parvežti knygas, prekes, ūkio reikmes;

9.8. mokyklos darbuotojų ir jų artimiausių šeimos narių (tėvų, vaikų, brolių, seserų, sutuoktinių, globotinių) laidotuviams;

9.9. išimties tvarka važiuoti ir kitais Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu nurodytais maršrutais.

9.10. važiuoti kitais mokyklos direktoriaus įsakymu nurodytais mokyklos veiklos tikslais.

10. Suderinus su mokyklos direktoriumi, mokykliniu autobusu gali naudotis ir kitos Zarasų rajono švietimo įstaigos šio Aprašo 9 punkte nurodytoms funkcijoms vykdyti, padengiant degalų išlaidas.

11. Aprašo 9 punkte nurodytos mokyklinio autobuso eksploatacijos išlaidos finansuojamos pagal Zarasų rajono savivaldybės tarybos patvirtintus normatyvus mokyklos biudžete numatytomis lėšomis.

III MOKINIŲ VEŽIMO MOKYKLINIŲ AUTOBUSŲ ORGANIZAVIMAS IR VEŽIMAS

12. Sustojimo vietos nustatomos, maršrutai ir vežamų mokinių sąrašai sudaromi ir jei prireikia, koreguojami, įvertinus mokinių ugdymo poreikius.

13. Vienu metu vežamų mokinių negali būti daugiau, negu mokykliniame autobuse yra sėdimų vietų keleiviams.

14. Mokyklinio autobuso sustojimo vietos parenkamos ten, kur kelio neužstoja kliūtys, yra geras matomumas į abi puses. Sustojimo vietos neturi būti ties kelio vingiu ar ištisine ženklavimo linija, įkalnėje, nuokalnėje, ten, kur dėl riboto matomumo sustoti draudžia Kelių eismo taisyklės. Sustojimo vietos turi būti nustatomos taip, kad mokiniams nereikėtų kirsti važiuojamosios kelio dalies, o jeigu tai neišvengiama, kad perėjimo vietos būtų saugios.

15. Kelionių maršrutus ir vežamų mokinių sąrašus privalo turėti vairuotojas ir už organizuotą mokinių vežimą atsakingas direktoriaus pavaduotojas ugdymui. Šie dokumentai turi būti mokykliniame autobuse ir mokykloje (skelbimų lentoje, ir internetinėje svetainėje skelbiami tik kelionių maršrutai).

16. Už mokinio saugumą iki įlaipinimo į geltonąjį autobusą atsakingi jį atlydėję asmenys (pedagogai, tėvai, globėjai, rūpintojai).

17. Autobuso vairuotojas yra atsakingas už saugų mokinių vežiojimą ir vadovaujasi Kelių eismo taisyklėmis, Tipine mokyklinio autobuso vairuotojo darbo instrukcija, mokyklos direktoriaus patvirtintais vairuotojo pareiginiais nuostatais, vairuotojo darbų saugos instrukcija, Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimais, darbo tvarkos taisyklėmis, direktoriaus įsakymais ir kitais teisės aktais.

18. Vairuotojas iki mokinių vežimo nustatytu (-ais) maršrutu (-ais) pradžios turi žinoti mokinių vežimo maršrutą, sustojimo vietas, kitus su vežimu susijusius dokumentus, susipažinti su vežamais mokiniais. Už organizuotą mokinių vežimą atsakingas asmuo ir vairuotojas su mokiniais turi aptarti važiavimo tvarką ir taisykles.

19. Mokiniai turi būti įlaipinami ar išlaipinami tik patvirtinto maršruto numatytose nuolatinėse mokyklinio autobuso sustojimo vietose.

20. Į sustojimo vietą mokyklinis autobusas turi atvažiuoti ir išvažiuoti iš jos tvarkaraštyje nustatytu laiku. Mokiniai turi būti instrukuoti, kaip elgtis, jeigu autobusas vėluoja ar neatvažiuoja.

21. Mokiniai mokyklinio autobuso sustojimo vietoje turi būti ne vėliau kaip direktoriaus įsakyme nustatytu laiku. Jeigu mokiniai nuolat vėluoja į mokyklinį autobusą, vairuotojas turi pranešti už organizuotą mokinių vežimą mokykloje atsakingam asmeniui, kuris išsiaiškina vėlavimo priežastis ir jas šalina.

22. Mokiniai mokykliniame autobuse turi nusiimti kuprines, sėdėti ramiai, užsisėgę saugos diržus, nevaikščioti.

23. Į mokyklą atvežtus mokinius reikia išleisti tam skirtoje aikštelėje prie mokyklos.

24. Tik mokykliniam autobusui sustojus, mokiniai gali prieiti prie autobuso, norėdami įlipti ar pakilti iš užimamų sėdimų vietų, norėdami išlipti. Vairuotojas stebi, kad į autobusą būtų įlipama ir išlipama tik jam visiškai sustojus. Į autobusą pirmieji įlipa jaunesni mokiniai, pirmieji išlipa – vyresni. Atidaryti autobuso duris ir įleisti arba išleisti mokinius vairuotojas turi tik autobusui sustojus ir įsitikinęs, kad yra saugu.

25. Išlipančius mokinius vairuotojas įspėja, kad išlipę iš mokyklinio autobuso jie neitų per kelią pro autobuso galą ir priekį, o palauktų, kol jis nuvažiuos, arba prieš pereidami kelią, mokiniai pajętų toliau nuo autobuso galo, kad matytų kelią. Tamsiu paros metu vairuotojas, mokinius lydintis asmuo ir mokiniai turi būti su atšvaitais.

26. Atsitikus bet kokiam nenumatytam atvejui, mokinių negalima palikti vienu, be priežiūros. Įvykus eismo įvykiui, jei yra sužeistų, reikia nedelsiant kviesti greitąją medicininę pagalbą ir policiją, jei įmanoma, suteikti pagalbą.

27. Vairuotojas veža mokinius vadovaudamasis Kelių eismo taisyklėmis ir šiuo Aprašu. Jis privalo nedelsdamas informuoti už organizuotą mokinių vežimą atsakingą asmenį apie visas iškilusias mokinių vežimo problemas (maršrutų organizavimo, autobuso techninio aptarnavimo ir remonto, techninės apžiūros, grafiko, mokinių elgesio, jų punctualumo ir t. t.).

28. Vairuotojas ir mokinius lydintis asmuo turi:

28.1. kultūringai ir mandagiai elgtis;

28.2. prižiūrėti, kad mokiniai saugiai įliptų į transporto priemonę ir išliptų iš jos, naudotųsi įrengtomis prisegimo sistemomis;

28.3. stebėti, kad mokiniai nešiukšlintų, netriukšmautų, užkirsti kelią drausmės pažeidimams ir patyčioms;

28.4. išlipantiems mokiniams priminti, kad į kitą kelio (gatvės) pusę jie eitų tik nuvažiavus autobusui ir tik pėsčiųjų perėjoje, o jei jos nėra, stačiu kampu, įsitikinę, kad arti nėra važiuojančių transporto priemonių;

28.5. užtikrinti, kad mokyklinio autobuso salone vežant mokinius nebūtų vežama jokių krovinių, aštrių ar sunkių daiktų, kurie sukeltų pavojų staigiai stabdant ar eismo įvykio metu, bei kad nebūtų vežami pašaliniai asmenys arba daugiau mokinių, negu mokykliniame autobuse yra sėdimų vietų.

29. Mokyklinio autobuso vairuotojas, vykdydamas pareigas, už įvykio keliuose padarinius atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Žala, padaryta mokinio ar kito

keleivio sveikatai, gyvybei vežimo metu, atlyginama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

IV TRANSPORTO NAUDOJIMO APMOKĖJIMAS

30. 9 punkte nurodytam transporto naudojimui Savivaldybės taryba, atsižvelgdama į Savivaldybės administracijos direktorius įsakymu patvirtintus specialius maršrutus, suderintus transporto organizavimo komisijoje, tvirtindama biudžetą, skiria lėšų švietimo įstaigoms mokinių pavėžėjimui, transporto eksploatavimui, atsižvelgdama į transporto priemonės pagaminimo metus, kuro sunaudojimo normas.

31. 9.3., 9.4., 9.6. punktuose nurodytam transporto naudojimui švietimo įstaiga skiria savo mokinio krepšelio lėšų.

32. 9.2., 9.5., 9.7., 9.8. punktuose nurodytoms reikmėms švietimo įstaiga naudoja savo aplinkos finansavimo lėšas, ekonominį kvalifikacinį išlaidų straipsnį 2.2.1.1.1.06 (transporto išlaikymas) tame tarpe ir automobilių techninę apžiūrą.

V SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

33. Asmenys, atsakingi už saugų mokinių vežimo organizavimą mokykloje, skiriami direktoriaus įsakymu.

34. Mokyklinio (geltonojo) autobuso vairuotojas instruktuojamas prieš mokslo metų pradžią.

35. Mokiniai instruktuojami pirmą mokymosi savaitę.

36. Klasių vadovai surenka duomenis apie mokinių poreikį naudotis mokykliniu autobusu. Duomenis pateikia mokyklos administracijai iki rugsėjo 5 dienos.

37. Prieš ekskursijas, išvykas mokinius instruktuoja ekskursijas organizuojantis mokytojas.

38. Naudodamiesi mokyklinio autobuso paslaugomis mokiniai privalo:

38.1. laukti mokyklinio autobuso tik tam skirtose vietose;

38.2. įlipti į mokyklinį autobusą tik vairuotojui leidus;

38.3. išlipti iš mokyklinio autobuso tik jam sustojus;

38.4. klausyti vairuotojo pastabų ir nurodymų, nekalbinti vairuotojo be reikalo;

38.5. autobusui važiuojant sėdėti, elgtis mandagiai, nešiukšlinti ir netriukšmauti;

38.6. pasikeitus mokinio kelionės maršrutui informuoti klasės vadovą.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Mokyklos geltonųjų autobusų saugojimą, eksploatavimo kontrolę bei naudojimą atsakingas direktoriaus pavaduotojas administracinei ir ūkinei veiklai.

40. Mokykla mokiniams vežti naudoja lengvųjų automobilių kelionės lapus, kurių tipinė forma Nr. 3, kodas 0305003. Kelionės lapas išrašomas savaitei. Vairuotojas kelionės lapą pildo kiekvieną dieną. Pasibaigus savaitei kelionės lapas grąžinamas vyr. buhalterei. Prie kelionės lapo pridedami: įsakymai apie papildomas keliones ir kuro pirkimo kvitai. Direktoriaus pavaduotojas administracinei ir ūkinei veiklai sutikrina įrašus kelionės lapuose, spidometro parodymus ir kuro sunaudojimo kiekį su kuro tiekėjo mėnesio ataskaita.

41. Tėvai, turintys nusiskundimų, pasiūlymų, pageidavimų dėl pavėžėjimo organizavimo gali kreiptis į mokyklos administraciją.

42. Mokykla iki kito mėnesio 5 dienos Zarasų rajono savivaldybės administracijai pateikia ataskaitas apie patirtas išlaidas naudojant transporto priemonę.

43. Mokyklos direktorius kasmet analizuoja ir vertina mokinių vežimo mokykliniu autobusu poreikio tenkinimą, kokybę, mokinių saugumo užtikrinimą, priima sprendimus dėl mokinių vežimo gerinimo.